

dig zou zijn geweest, in dit wets-ontwerp de vereischte bepalingen op te nemen tot regeling van de afschaffing der perkhoorigheid in de residentie Banda; maar zij heeft zich, hoe ongaarne ook, daarvan moeten onthouden wegens het gemis van voorstellen van het Indisch Bestuur, waarop reeds is gewezen in de Memorie van Toelichting, ad art. 2, en in § 5 van de Memorie van Beantwoording van het Voorloopig Verslag der Tweede Kamer.

Het onderwerp is echter, blijkens het daar gezegde, geenszins uit het oog verloren, en ofschoon het den ondergeteekende nog niet is gebleken, dat de vroegere beraadslagingen bij het Indisch Bestuur reeds tot een bepaald besluit hebben geleid omtrent hetgeen zal behooren te worden verricht, durft hij op grond der zeer nadrukkelijke aanbevelingen, die daartoe van hier zijn uitgegaan, toch de verwachting uiten, dat bij de ontvangst der thans voorgedragen wet alles in Indie zal zijn voorbereid om ook voor dit onderwerp onverwijld de vereischte voorschriften af te kondigen.

§ 3. Omtrent de redenen, die aanleiding hebben gegeven dat tot voorbereiding van de afschaffing der slavernij in het algemeen minder is verricht dan aanvankelijk welligt in de bedoeling lag, meent de ondergeteekende korthedshalve mede naar de hiervoren onder § 1 en 2 aangehaalde stukken te mogen verwijzen.

De opheffing der perkhoorigheid in de residentie Banda zal, naar men vreest, vooral in het begin, wel eenigzins nadeelig op de notenmuskaatteelt aldaar werken. Evenwel moet niet worden voorbijgezien dat de perkhoorigen, thans reeds, slechts een gedeelte van de arbeidende bevolking der perken uitmaken.

De ontvangsten, voortspruitende uit de belasting op de slaven, geven niet altijd den eenigen of genoegzamen grondslag voor eene berekening van het werkelijk aanwezig aantal slaven, omdat steeds vele meesters in de betaling dier belasting nalatig waren, en de onvoldoende toestand der slavenregisters geen voldoende contrôle hierop toeliet.

Maar door het voorgestelde in lit. d van art. 5 van het tegenwoordig wets-ontwerp, het niet verleenen namelijk van vergoeding voor slaven wier meesters op 1 Januarij 1859 meer dan vier jaren de betaling hebben verzuimd, kunnen de gedane ontvangsten wel bij benadering het cijfer aangeven van de slaven waarvoor *vermoedelijk vergoeding verleend zal moeten worden*, en daarop is gegrond de berekening, die als bijlage bij de Memorie van Toelichting is overgelegd.

§ 4. In verband met het medegedeelde in § 2 hierboven, gelooft de ondergeteekende niet, dat het bezwaar zal opleveren, de wet binnen het gestelde tijdperk uit te voeren. De zekerheid dat op 1 Januarij 1860 de slavernij en de perkhoorigheid ten einde moeten zijn, geeft voldoende waarborg dat zoowel het Bestuur als de belanghebbenden geen tijd zullen verzuimen.

§ 5. De uitlegging, in de laatste plaats gegeven in deze paragraaf van het Verslag aan de daar aangehaalde uitdrukkingen, voorkomende in de Memorie van Beantwoording op het Verslag der Tweede Kamer, stemt geheel overeen met de bedoeling der Regering. De dag van 1° Januarij 1860 is de uiterste termijn voor alle slaven in Nederlandsch Indie, maar deze termijn kan worden vervroegd:

1°. voor alle slaven, in een of meer gewesten, ten gevolge van een besluit van den Gouverneur-Generaal, volgens art. 1 van het wets-ontwerp, en

2°. voor elken slaaf in het bijzonder, ten gevolge van de vroegere uitbetaling der vergoeding.

's Gravenhage, den 3den Mei 1859.

De Minister van Staat, Minister van Kolonien,
ROCHUSSEN."

De Commissie van Rapporteurs heeft gemeend dit antwoord met de bedenkingen der afdeelingen aan de Kamer te moeten mededeelen. Aldus vastgesteld in de Commissie van Rapporteurs, den 4den Mei 1859.

VAN DER OUDERMEULEN.
INSINGER.
COST JORDENS.
VAN RIJCKEVORSEL.

VERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPORTEURS omtrent het wets-ontwerp tot regeling van het gebruik van het koloniaal batig slot over 1856.

1. In eene afdeeling zijn omtrent het cultuurstelsel en de assurantien eenige aanmerkingen te berde gebracht, welke zij het niet noodig

zoude geacht hebben bij gelegenheid der behandeling van deze voordragt aan de Regering mede te deelen, ware het niet dat bij de beraadslagingen in de andere Kamer gevoelens geuit zijn en eene motie van orde is aangenomen, welke aan deze afdeeling toeschijnen verderfelijke gevolgen te zullen hebben.

Het cultuurstelsel toch is de groote hefboom, waardoor zoo vele producten voor de Europeesche markt gekweekt en ter beschikking van het Gouvernement gesteld worden, waardoor niet alleen de schatkist gevoed, maar de Nederlandsche handel en nijverheid gesteund worden, meer welligt dan velen, die de zaak eenzijdig beschouwen, vermeen en, bij afwijking van dit beginsel, te laat zouden ondervinden. Eene proefneming om de beide stelsels van vrije cultuur en van verpligte levering naast elkander te vereenigen schijnt een van die droombeelden, die niet te verwezenlijken zijn en op groote ongelukken en teleurstellingen moeten uitloopen. De afdeeling wenschte dus het Gouvernement tegen het nemen van zulke gevaarlijke proeven te waarschuwen.

De assurantien worden door deze afdeeling niet slechts beschouwd als eene verpligting der Regering om eenen achtenswaardigen tak van handel in stand te houden, maar ook als een middel om goed toezigt te houden op de veiligheid van schepen en uitrustingen, en om bij mogelijken oorlog den Staat tegen groote verliezen te waarborgen. Men moet niet meenen dat de tegenwoordige winst van de risico, die het Gouvernement thans loopt, evenredig is aan de geheele winst, die de assurantie oplevert. Eene vaste som op elk schip verdeelt de risico uitermate, en bij het vergaan van groote schepen, dat in den laatsten tijd niet zonder voorbeeld geweest is, verliest het Gouvernement in verhouding weinig en assuradeuren verliezen veel. Om deze reden zoude de afdeeling wenschen dat het Gouvernement geene meerdere uitbreiding aan hare assurantien gaf.

2. In eene andere afdeeling heeft men deze gelegenheid te baat genomen om aan de Regering de vraag te doen, of zij reeds tot een besluit gekomen is omtrent de handhaving der openstelling der havens in Indie, en of het besluit van 1841 zal blijven bestaan of reeds ingetrokken is.

3. In eene andere afdeeling heeft men zich verheugd over het aanzienlijk batig slot over 1856 verkregen, en zulks te meer, naardien de zeer groote vermeerdering der uitgaven in Nederlandsch Indie niet onopgemerkt is gebleven. Men kon den wensch niet onderdrukken, dat bij die uitgaven niet uit het oog worde verloren dat de batige sloten hoogst onzeker zijn en afhankelijk van de wisselvallige prijzen der stapelproducten.

4. Dezelfde afdeeling heeft de opmerkzaamheid der Regering willen vestigen op de behoefte welke de Indische bevolking heeft aan papieren munt, en op de wenschelijkheid dat gelijktijdig met de volledige intrekking der receptissen daarin worde voorzien op eene wijze, welke zekerheid geve tegen misbruik.

5. Nog is in dezelfde afdeeling de wensch uitgedrukt, dat de Memorie van Beantwoording der Regering op de bedenkingen der afdeelingen uit de beide Kamers van eene dagteekening voorzien mogten zijn. Had zulks geregeld plaats, dan zou het niet, gelijk thans bij het lezen van het slot der Memorie van Antwoord op het Verslag der Tweede Kamer, twijfelachtig kunnen zijn welk loopend jaar men daarbij bedoelt.

Nadat deze bedenkingen aan de Regering waren medegedeeld, is daarop ontvangen de volgende

MEMORIE VAN BEANTWOORDING.

"Ter beantwoording van de bij het verslag der Commissie van Rapporteurs uit de Eerste Kamer der Staten-Generaal over het ontwerp van wet tot regeling van het gebruik van het koloniaal batig slot over 1856 gemaakte aanmerkingen, heeft de ondergeteekende de eer het volgende te doen strekken.

§ 1. De meening van den ondergeteekende omtrent het stelsel van cultures in Indie, en het verzekeren tegen zeegevaar van naar Nederland verscheepte producten is, zoo als hij vertrouwt, genoegzaam in de §§ 12 en 21 van de Memorie van Beantwoording op het Voorloopig Verslag der Commissie van Rapporteurs uit de Tweede Kamer omtrent dit wets-ontwerp blootgelegd. — Wat bij daar en ook bij de mondelinge toelichting dier paragraphen gezegd heeft, bewijst dat de Regering zich, zoowel bij de handhaving van wat bestaat, als bij de wijziging van hetgeen verbetering behoeft, de bevordering van het algemeen belang ten doel stelt.

§ 2. Het overleg met het Indisch Bestuur, dat de Regering heeft noodig geacht alvorens tot eene herziening der ordonnantie van 31 Mei 1858 of tot eene intrekking van het besluit van 23 December 1841, n°. 1 (Staatsblad n°. 46), over te gaan, is nog niet tot een einde gebragt.

§ 3. De ondergeteekende zorgt zooveel mogelijk, dat het be-

heer der kolonien met spaarzaamheid gevoerd worde, zonder nogtans haar hetgeen tot hare welvaart en ontwikkeling dringend noodig is, te willen onthouden.

§ 4. Het door sommigen aangeprezen denkbeeld om in Indie eene papieren munt in te voeren ter gedeeltelijke vervanging van de in trekken recepissen, heeft bij de autoriteiten, die daaromtrent geraadpleegd zijn, weinig bijval ontmoet.

De ondergeteekende verwacht, dat de bezwaren, die uit de intrekking der recepissen kunnen voortvloeijen, gedeeltelijk door eene vermeerderde uitgifte van bankbiljetten zullen kunnen worden weggenomen.

§ 5. De memorien van den ondergeteekende uitgaande zullen voortaan, overeenkomstig den hier uitgesproken wensch, worden gedagteekend.

's Gravenhage, 3 Mei 1859.

*De Minister van Staat, Minister van Kolonien,
ROCHUSSEN."*

De Commissie van Rapporteurs heeft gemeend dit antwoord met de bedenkingen der afdeelingen aan de Kamer te moeten mededeelen.

Aldus vastgesteld in de Commissie van Rapporteurs, den 4den Mei 1859.

VAN DER OUDERMEULEN.
INSINGER.
COST JORDENS.
VAN RIJCKEVORSEL.

VERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPORTEURS
over het Ontwerp van Wet tot herziening van de wet op den waarborg en de belasting der gouden en zilveren werken.

Tegen dit wets-ontwerp zijn geene bezwaren door de leden geopperd.

Aldus vastgesteld in de Commissie van Rapporteurs, den 2den Mei 1859.

VAN SASSE VAN YSSELT.
BEERENBROEK.
VAN HEECKEREN VAN WASSENAER.
VAN RHEMEN VAN RHEMENSCHUIZEN.

VERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPORTEURS
over het ontwerp van wet strekkende om den termijn, art. 3 der wet van 7 Mei 1856 (Staatsblad n°. 22) verleend tot het doen van eene wettelijke voordragt omtrent de eene bestemming der baten, welke de liquidatie der voormalige Wees- en Momboirkamers voor den voor den Staat zal opleveren, te verlengen tot 1°. Januarij 1860.

Bij het in de afdeelingen gehouden onderzoek over dit wet-ontwerp hebben eenige leden van eene afdeeling te kennen gegeven, dat zij zich niet zouden kunnen vereenigen met het voornemen der Regering om een gedeelte der baten, voortspruitende uit de liquidatie der voormalige Wees- en Momboirkamers, aan te wijzen tot de vorming van een weduwenfonds voor landsambtenaren.

Aldus vastgesteld in de Commissie van Rapporteurs, den 2den Mei 1859.

VAN SASSE VAN YSSELT.
BEERENBROEK.
VAN HEECKEREN VAN WASSENAER.
VAN RHEMEN VAN RHEMENSCHUIZEN.